

TARTALOMJEGYZÉK

- 2 HORVÁTH GÉZA: FRESKÓK, SCHUBERT, NÉPMŰVÉSZETI FESZTIVÁL, BÖRTÖN...
- 3 FIBI SÁNDOR: MÁR CSAK NÉHÁNY NAP
- 5 JUHÁSZ MÓNICA – VARGA TAMÁS: LÉTFONTOSSÁGÚ A SZAKMA MIHAMARABBI ÁTALAKULÁSA
- 7 PINTES GÁBOR: A HAZAI OKTATÁSÜGY REFORMTÖREKVÉSEINEK FŐBB IRÁNYVONALAI AZ ELMÚLT KÖZEL HÁROM ÉVTIZEDBEN
- 9 LEDNECZKÁ GYÖNGYI – TÍMÁR LÍVIA: A TANANYAGTARTALMAK ÉS A TANTERVEK STRUKTURÁLIS FELÉPÍTÉSÉNEK VÁLTOZÁSAI
- 13 REHÁK TÜNDE: ADATOK ÉS GONDOLATOK A KIS- ÉS KÖZPONTI ISKOLA DILEMMÁJÁRÓL
- 15 TÓTH ERIKA: AZ ISKOLAI BEÍRATÁSOK KÜSZÖBÉN
- 17 VETTER JÁNOS: PILLANATKÉP A SZAKOKTATÁSRÓL
- 19 KIMLE LADISLAV: A SZAKKÖZÉPISKOLAI OKTATÁS JELENLEGI ÁLLAPOTA SZLOVÁKIÁBAN
- 21 KLEMEN TERÉZIA: FEBRUÁR HÍRES PEDAGÓGUSSZÜLÖTTEI
- 23 G. GÖDÉNY ANDREA: ÍRÁSÉLMÉNY
- 27 KASZMÁN-SARÓKA LILIÁNA: ÉLMÉNY-PEDAGÓGIAI JÁTÉKOK A GYAKORLATBAN (2. RÉSZ)
- 29 VARGA TAMÁS: A TANÍTÁSI ÓRÁN ENGEDÉLYEZETT PUSKÁZÁS
- 30 DOBAY BEÁTA: ÚJ LEHETŐSÉGEK A FELVIDÉKI MAGYAR ÓVODÁSOK MOZGÁSFEJLESZTÉSÉBEN
- 32 CSICSAY ALAJOS: DIVATBA JÖTTEK A GYÓGYNÖVÉNYEK
- 34 RADICS RUDOLF: KORTÁRS HANGON – AVAGY ÉLMÉNYBESZÁMOLÓ A VIII. LEGERE IRODALMI VERSENYRŐL
- 35 ISKOLAHÍREK
- 37 HÁZUNK TÁJA

FIBI SÁNDOR

MÁR CSAK NÉHÁNY NAP

Csak néhány hónappal ezelőtt kezdtük a 2018/2019-es tanévet, és máris lezártuk az első félévet. Szinte észre sem vesszük, milyen gyorsan repül az idő, milyen gyorsan magunk mögött hagytuk 2018-at, azt az évet, amelytől – valljuk be őszintén – nagyon sokat vártunk. Mindenek előtt talán azt, hogy végre megkezdődik oktatásügyünk rendszerszerű átalakítása, végre olyan változások lépnek életbe, amelyek a pedagógusok társadalmi megbecsülését magasabb szintre emelik, és amelyek felszámolják az oktatásügyünkben meglévő szinte kaotikus állapotokat. Mert mindannyian tudjuk, van min változtatni, van mit javítani. Ha csak teljesen igénytelen, mintegy külső szemlélői lennénk a valós helyzetnek, talán még örvendezhetnénk is, hiszen – heuréka! – annyi minden változott... Nézzünk csak néhány „rendkívül fontos“ változást.

Az ötödik életévüket betöltött gyermekek számára néhány évtized után ismét kötelező lesz az óvoda látogatása, majd a következő években a régi gyakorlattól eltérően fokozatosan a négy- és a háromévesek is kötelezően az óvodában töltik majd a munkanapokat. Ettől a változástól – láss csodát! – az iskolaügyi minisztérium vezetői azt várják, hogy végre, végre javulás áll majd be többek között a nemzetközi PISA-felmérések ranglistáján elfoglalt megalázóan rossz helyezesünkön is... Nekem viszont ezzel kapcsolatban a mindannyiunk által ismert és nemzetközileg is elismert szakember – Vekerdy Tamás – rendkívül elgondolkodtató ta-

nácsa jut eszembe, mely szerint nem az óvodának kell közelednie az iskolához, hanem az iskola első–második évfolyamának az óvodához. Ezért is irigylem a csúcsvezetés minden biztonnyal túlzott és szinte érthetetlen optimizmusát, mely szerint ilyen egyszerűen meg lehet oldani egy nagyon összetett, számtalan okra, néhány évized hibáira, mulasztásaira visszavezethető problémát.

Minden biztonnyal sokan meglepődve fogadtuk azt a hírt is, hogy két-három szülő kérésére a miniszterelnök személyesen tett ellenőrző látogatást egy csallóközi faluban, ahol az önkormányzat okkal nem lelkesedett azért, hogy néhány más anyanyelvű gyermek számára önálló osztályt nyisson a helyi alapiskolában. Az viszont még érdekesebb, de immár tény, hogy a parlament e látogatás nyomán módosította az iskolatörvényt, amely most már lényegében előírja, hogy minden gyermek számára biztosítani kell az anyanyelvi képzést az alapiskolában. Tehát sikerült törvényesen is elfeledtetni, hogy az említett jogi norma előző változata – mintegy pozitív diszkriminációt alkalmazva – a nemzetiségi nyelven oktató iskolák esetében csökkentette az osztálynyitáshoz szükséges tanulók számát. Emellett azonban sikerült redukálnia az önkormányzatok hatáskörét is, hiszen ha helyi szinten nem respektálják a szülők kérését más tanítási nyelvű osztály megnyitására a helyi alapiskolában, akkor ennek a lépésnek a megtételére az adott járási hivatal ad utasítást, ám az osztály üzemeltetéséhez

anyagilag semmivel sem fog hozzájárulni. Ugye, milyen érdekes... Ha a mi szempontunkból mindennek már a közeljövőben gyakorlati haszna is volna, akkor elmondhatnánk, hogy lám, lám, lehet ezen a téren akár komoly eredményt is elérni, de csak akkor, ha kitartóan következetesek vagyunk, „ha akarunk, s ha merünk”. Bár véleményem szerint erre bizony nem sok esélyünk van – és mennyi be nem fejezett gondolat...

Természetesen minden aktív pedagógus örömmel fogadta, hogy ezen év januárjától tíz százalékkal emelkedik az alapfizetésük. Ám ha kitekintünk egy kicsit a mi szűk lelkivilágunkból, akkor bizony szorongva tapasztaljuk, hogy ez az emelés még mindig nem biztosítja a pedagógusok számára azt, hogy a más területeken dolgozó egyetemi végzettségűekkel azonos szintre kerüljünk, vagy legalább közelítsünk hozzájuk az anyagi megbecsültség terén. Sebj, gondolhatnák a legoptimistábbak, hiszen itt van az új nagyon pozitívnak tűnő döntés – az üdülési támogatás bevezetése –, majd ez a helyére billenti a lelki egyensúlyunkat. Vagy mégsem? Sajnos, mégsem,

hiszen a szlovákiai pedagógusoknak csak a töredéke részesülhet ebben a támogatásban, csak azok, akik olyan iskolában tanítanak, ahol legalább 49 pedagógus dolgozik. Hogy ilyen iskolából csak nagyon kevés van ebben az országban? Ez feltételezhetően nem nagyon érdekelte a törvényhozókat, akik olyan sajtóságosan hazai jogi döntést hoztak, amely most kivételesen nem a kisebbséget, hanem a többséget diszkriminálja.

Minden bizonnyal kollégáink figyelmét is felkeltette az a nagy buzgókodás, amelyet az utóbbi hónapokban a magukat kompetensnek vélő intézmények fejtettek ki a pedagógusok szakmai továbbképzési rendszerének, jelenlegi gyakorlatának a bírálatában, és annak szinte teljes átforgalmazására, átszervezésére tettek ilyen-olyan javaslatokat. Tévedés ne essék, nem védeni akarom a jelenlegi helyzetet, a javasolt változtatásokat sem szeretném glorifikálni, mindössze annyit javasolnék, hogy történjen már meg egyszer az a „csoda”, hogy egy elképzelést sikerül olyan javaslattá kimunkálni, amelyet nem lehet pusztán alapszintű ismeretekkel teljes mértékben kijátszani, deformálni.

Talán ennyit azokról a „rendkívül fontos” változásokról, amelyeket a mi központi irányításunk fontosnak tartott megvalósítani az elmúlt évben.

Igen, itt tartunk most. Gondokkal, problémákkal súlyosbítva végezzük felelősségteljes munkánkat. Számtalan kiváló példa bizonyítja, hogy saját hatáskörünkben – szinte külső segítség nélkül – igyekszünk egyre hatékonyabbá tenni a gondjainkra bízott gyermekek felkészítését, sikeresebben együttműködni a szülőikkel, meggyőzni őket arról, hogy az anyanyelven szerzett tudás a legértékesebb kincseink közé tartozik, és minden más megoldás csak hiányságokkal teli, kevésbé értékes változat. Lassan megtanulunk büszkék lenni elért sikereinkre, arra is képesek vagyunk, hogy a bevált, hatékony és elismerést hozó új módszertani eljárásainkat megismertessük kollégáinkkal, publikáljunk, szakmai továbbképzéseken győzzük meg pedagógustársainkat arról, hogy igenis lehet sikeresen dolgozni. Igen, ez a mi feladatunk ebben a helyzetben is.

